

**MAŽEIKIŲ „ŽIBURĖLIO“ PRADINĖS MOKYKLOS REAGAVIMO Į MOKINIŲ
PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, PLATINIMO IR DISPONAVIMO
PSICHOAKTYVIOSIOMIS MEDŽIAGOMIS ATVEJUS BEI PAGALBOS TEIKIMO
MOKINIAMS IR JŲ TĖVAMS (GLOBĖJAMS, RŪPINTOJAMS) TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Reagavimo į mokinių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis atvejus bei pagalbos teikimo mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Ugdymo departamento 2025 m. gegužės 22 d. raštu Nr. SR-1788 „Dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis“ bei Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento parengtu Mokyklų reagavimo į mokinių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis atvejus bei pagalbos teikimo mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) tvarkos aprašu.

2. Tvarkos aprašas nustato:

2.1. reagavimo į mokinių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis atvejus Mažeikių „Žiburėlio“ pradinėje mokykloje (toliau – Mokykla) tvarką;

2.2. pagalbos teikimo mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams), nustačius psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis atvejus mokykloje, tvarką.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **psichoaktyviosios medžiagos** – alkoholiniai gėrimai, tabakas, tabako gaminiai ir su tabako gaminiais susiję gaminiai (elektroninės cigaretės ir jų pildyklės, rūkomieji žoliniai gaminiai), narkotinės, psichotropinės medžiagos, kuriuos vartojant (naudojant) keičiasi asmens emocinė būseną, mąstymas ir (arba) elgesys;

3.2. **mokinio disponavimas psichoaktyviosiomis medžiagomis** – atvejis, kai mokinys turi su savimi psichoaktyviųjų medžiagų arba laiko jas Mokyklos patalpose ar teritorijoje;

3.3. kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme,

Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme, Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme ir Lietuvos Respublikos psichikos sveikatos priežiūros įstatyme.

II SKYRIUS

MOKYKLOS REAGAVIMAS Į MOKINIŲ PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, PLATINIMO IR DISPONAVIMO PSICHOAKTYVIOSIOMIS MEDŽIAGOMIS ATVEJUS

4. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, apsvaigimo, apsinuodijimo atpažinimo ženklai pateikiami Tvarkos aprašo 1 priede.

5. Psichoaktyviųjų medžiagų platinimo atpažinimo ženklai pateikiami Tvarkos aprašo 2 priede.

6. Visais mokinio psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis atvejais Mokykla vadovaujasi nešališkumo, konfidencialumo, profesionalumo, nediskriminavimo ir pagarbos žmogaus teisėms principais, užtikrina asmens duomenų apsaugą ir siekia tinkamai reaguoti į šiuos atvejus.

7. Kiekvienas Mokykloje dirbantis mokytojas bei administracijos darbuotojas (toliau bendrai – Mokyklos darbuotojas), įtaręs, pastebėjęs ar gavęs informaciją, kad Mokyklos patalpose ar teritorijoje mokinys disponuoja psichoaktyviosiomis medžiagomis ir (ar) jas vartoja, ir galimai yra apsvaigęs ar apsinuodijęs, atlieka šiuos veiksmus nurodytu eiliškumu:

7.1. stebi mokinio sveikatos būklę ir įvertina būtinosios medicinos pagalbos reikalingumą;

7.2. informuoja Mokyklos direktorių arba jo įgaliotą asmenį apie situaciją, taip pat visuomenės sveikatos specialistą (jeigu tuo metu specialistas dirba mokykloje);

7.3. jeigu mokiniui reikalinga medicinos pagalba, visuomenės sveikatos specialistas arba Mokyklos darbuotojas nedelsdamas kviečia skubią medicinos pagalbą Bendruoju pagalbos telefonu 112;

7.4. organizuoja pirmosios pagalbos teikimą mokiniui, vadovaudamasis Mokyklos pirmosios pagalbos organizavimo tvarka;

7.5. jeigu mokiniui medicinos pagalba nereikalinga, palydi mokinį pas Mokyklos direktorių arba jo įgaliotą asmenį arba kviečiasi Mokyklos direktorių ar jo įgaliotą asmenį į mokinio buvimo vietą.

8. Visais mokinio psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis atvejais Mokyklos direktorius ar jo įgaliotas asmuo informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) ir kviečia juos atvykti.

9. Kai mokinys galimai vartojo psichoaktyvias medžiagas ir (ar) jomis disponavo, tačiau jam nebuvo reikalinga medicinos pagalba, esant mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimui, Mokyklos direktorius ir (ar) jo įgaliotas asmuo atskiroje patalpoje prašo mokinio savo noru parodyti turimus asmeninius daiktus.

10. Pas mokinį radus psichoaktyviųjų medžiagų, užpildomas Rastų daiktų fiksavimo protokolas (3 priedas).

11. Neradus psichoaktyviųjų medžiagų, atvykus tėvams (globėjams, rūpintojams), kalbama apie situaciją, galimus prevencinius veiksmus.

12. Radus pas mokinį psichoaktyvias medžiagas:

12.1. legalias psichoaktyvias medžiagas (alkoholinius gėrimus, tabaką, tabako gaminius ir su tabako gaminiais susijusius gaminius, įskaitant elektronines cigaretes ir jų pildykles) Mokyklos direktorius ar jo įgaliotas asmuo perduoda mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams);

12.2. nelegalias narkotines, psichotropines medžiagas arba jei kyla abejonių dėl medžiagos legalumo, Mokyklos direktorius ar jo įgaliotas asmuo kviečia policiją Bendruoju pagalbos telefonu 112, praneša apie (galimą) teisės pažeidimą.

13. Visais galimais mokinio psichoaktyviųjų medžiagų platinimo atvejais Mokyklos direktorius ir (ar) jo įgaliotas asmuo:

13.1. pastebėjęs ar gavęs informaciją apie Mokyklos patalpose ar teritorijoje pastebėtą šiuo metu vykstantį ir (ar) ką tik įvykusį psichoaktyviųjų medžiagų platinimo atvejį, nedelsiant Bendruoju pagalbos telefonu 112 praneša apie galimą teisės pažeidimą;

13.2. gavęs informaciją apie anksčiau įvykusį arba jau žinomą atvejį, kad mokinys įsigijo psichoaktyviųjų medžiagų Mokyklos patalpose ar teritorijoje ar konkretus mokinys galimai platino psichoaktyvias medžiagas, praneša policijai telefonu +370 700 60 777 arba per interneto svetainę www.epolicija.lt.

14. Jei Mokyklos patalpose ar teritorijoje Mokyklos darbuotojas randa psichoaktyviųjų medžiagų, tačiau nežinoma, kam jos priklauso, jas perduoda Mokyklos direktoriui arba jo įgaliotam asmeniui, kuris nedelsdamas:

14.1. rastas legalias psichoaktyvias medžiagas (alkoholinius gėrimus, tabaką, tabako gaminius, su tabako gaminiais susijusius gaminius, įskaitant elektronines cigaretes, jų pildykles ir rūkomuosius žolinius gaminius) sunaikina teisės aktų nustatyta tvarka;

14.2. rastas nelegalias narkotines, psichotropines medžiagas arba kai kyla abejonių dėl medžiagos legalumo, Bendruoju pagalbos telefonu 112 informuoja skubiosios pagalbos tarnybą, užtikrina šių medžiagų saugojimą iki perdavimo policijai. Atvykus policijai surašo pranešimą apie rastas medžiagas, kuriame nurodo jų radimo aplinkybes, medžiagų kiekį ir patvirtina perdavimo policijos pareigūnams faktą.

15. Visais mokinio psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis atvejais Mokyklos darbuotojai informuojami apie juos naudojant nuasmenintus, neleidžiančius nustatyti mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) tapatybės, duomenis, siekiant pakartotinai priminti Mokyklos vidaus tvarkos taisyklių laikymosi svarbą, taikomas prevencijos priemonės mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) ir (arba) Tvarkos apraše nustatytą teisinį reguliavimą.

III SKYRIUS PAGALBOS TEIKIMAS MOKINIAMS IR JŲ TĖVAMS AR KITIEMS ATSTOVAMS PAGAL ĮSTATYMĄ

16. Visais mokinio psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo atvejais po reagavimo veiksmų, nurodytų Tvarkos aprašo II skyriuje, Mokykloje organizuojama ir teikiama pagalba:

16.1. psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir (ar) disponavimo, jų platinimo atvejais, Mokyklos direktorius ir (ar) jo įgaliotas asmuo organizuoja susitikimą su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais), paskiria atsakingą asmenį, koordinuosiantį pagalbos teikimą mokiniui;

16.2. informuojama Mokyklos Vaiko gerovės komisija ir šaukiamas posėdis.

17. Mokyklos Vaiko gerovės komisijos posėdyje:

17.1. pagalbos teikimo galimybės svarstomos prieš tai jas aptarus su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais);

17.2. sprendimai dėl pagalbos turinio ir formų priimami vadovaujantis mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) nuomonės išklusymo ir geriausių jo interesų įgyvendinimo principais, siekiant sumažinti mokinio psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis rizikas;

17.3. turi būti būti išklusoma visų asmenų, dalyvaujančių teikiant pagalbą, nuomonė, susitariama dėl konkrečių veiksmų Mokykloje, nustatomi veiksmai, už kurių įgyvendinimą yra atsakingas Mokyklos atstovas, mokinys ir jo tėvai (globėjai, rūpintojai), numatomas bendras įgyvendintų veiksmų rezultatų aptarimas.

18. Pagalba mokiniui pagal galimybes apima švietimo pagalbą, visuomenės sveikatos biuro teikiamas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, neformaliojo švietimo ar kitų švietimą papildančio ugdymo veiklų organizavimą, kitų veiklų vykdymą savivaldybėje.

19. Teikiant pagalbą siekiama:

19.1. padėti mokiniui tapti psichologiškai atsparesniam, užimtam, gebančiam palaikyti santykius su bendraamžiais ir suaugusiaisiais, rūpintis savo fizine ir psichikos sveikata, įtraukiant mokinį į neformaliojo švietimo veiklas, socialiniams emociniams įgūdžiams ugdyti

skirtus užsiėmimus, prevencines programas ar kitą Mokykloje vykdomą veiklą, arba nukreipiant į neatlygintinas šiems tikslams pasiekti tinkamas veiklas už Mokyklos teritorijos ribų, taip pat bendradarbiaujant su savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi padėti spręsti sveikatos, socialines, švietimo ar kitas problemas tikslingai pasirenkant savivaldybėje neatlygintinai teikiamas paslaugas ir pagalbą;

19.2. padėti mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) ugdyti sveikatą, kritinį mąstymą, suteikiant Mokykloje informaciją ar pateikiant nuorodas į informacijos šaltinius psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos ir intervencijos temomis;

19.3. padėti mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) stiprinti įgūdžius, susijusius su santykių, bendravimo gerinimu, vaiko saugumo užtikrinimu, užimtumo planavimu ir kitais, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos veiksmis, bendradarbiaujant su savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi ir (ar) Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos teritoriniu skyriumi nukreipti į savivaldybėje prieinamas neatlygintinas mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo ir įgūdžių ugdymo veiklas.

20. Pagalbos priemonių turinys nukreiptas į:

20.1. psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis priežasčių ir galimų pasekmių aptarimą su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais);

20.2. rekomendacijų mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) teikimą dėl tarpusavio santykių šeimoje, santykių su bendraamžiais, laisvalaikio leidimo, mokymosi, taisyklių taikymo ir laikymosi Mokykloje ir šeimoje bei kitais psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis rizikos mažinimui aktualiais klausimais;

20.3. mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) konsultavimą ar įtraukimą į Mokykloje vykdomas psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis rizikos mažinimui skirtas veiklas, ankstyvosios intervencijos programą (naudojamas Mokyklos parengtas Mokykloje vykdomų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir (ar) platinimo rizikos mažinimui skirtas veiklų sąrašas, su nuorodomis į trumpą kiekvienos veiklos aprašymą, grafiką, adresais, kontaktiniais duomenimis);

20.4. mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) nukreipimą pagalbos į savivaldybės ir valstybės įstaigose teikiamas neatlygintinas visuomenės ar asmens sveikatos priežiūros, socialines paslaugas, švietimo pagalbą ar kitą pagalbą, bendradarbiaujant su savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi ir (ar) Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos teritoriniu skyriumi;

20.5. kitus Mokyklos veiksmus, tikslingai nukreiptus į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis atvejų pasikartojimo

prevenciją.

21. Teikiama pagalba turi būti aprašyta Mokyklos kartu su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) sudarytame rašytiniame pagalbos teikimo plane, kuris įforminamas laisva forma. Jame numatomi teikiamos pagalbos tikslai, sutarti veiksmai jiems pasiekti, už veiksmų įgyvendinimą atsakingi asmenys (mokyklos atstovas, mokinys, jo tėvai ar kiti atstovai pagal įstatymą) ir veiksmų įgyvendinimo terminai.

22. Kai Mokykloje yra išnaudotos visos švietimo ar kitos pagalbos galimybės, o mokinio elgesio problemos, susijusios su psichoaktyviųjų medžiagų vartojimu ir (ar) disponavimu jomis, jų platinimu, nekinta ar didėja, kreipiamasi į savivaldybės vaiko gerovės komisiją dėl minimalios priežiūros priemonių skyrimo mokiniui ir (ar) pagalbos šeimai skyrimo.

23. Tais atvejais, kai mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) nepriima Mokykloje siūlomos pagalbos sau ar savo vaikui, nebendradarbiauja su Mokyklos administracija, pedagogais ir švietimo pagalbos mokiniui specialistais, neatsižvelgia į specialistų pateiktas rekomendacijas, nesikreipia dėl pagalbos vaikui ir šeimai į savivaldybės ir valstybės įstaigas, Mokyklos direktorius ar jo įgaliotas asmuo konsultuojasi ir (ar) informuoja Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Tvarkos aprašas skelbiamas Mokyklos interneto svetainėje www.zibureliomokykla.lt.

25. Mokyklos darbuotojai su šiuo Tvarkos aprašu supažindinami per dokumentų valdymo sistemą „Kontora“. Darbuotojai privalo laikytis šiame Tvarkos apraše nustatytų reikalavimų.

26. Už Tvarkos aprašo įgyvendinimo priežiūrą atsako Mokyklos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

27. Tvarkos aprašas gali būti keičiamas, papildomas ar pripažįstamas netekusiu galios Mokyklos direktoriaus įsakymu, pasikeitus teisės aktams ar atsiradus poreikiui tikslinti tvarkos aprašo nuostatas.

28. Vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), asmens duomenys pagal Tvarkos aprašą tvarkomi, siekiant nustatyti ir tinkamai sureaguoti į mokinių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, platinimo ir disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis atvejus bei organizuoti ir teikti reikiamą pagalbą mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams).

Mažeikių „Žiburėlio“ pradinės mokyklos
Reagavimo į psichoaktyviųjų medžiagų
vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo
atvejus bei pagalbos teikimo mokiniams
ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams)
tvarkos aprašo
1 priedas

PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, APSVAIGIMO, APSINUODIJIMO NUO PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ ATPAŽINIMO ŽENKLAI

1. Trumpalaikio vartojimo (intoksikacijos / apsvaigimo) atpažinimo ženklai:

1.1. Akies vyzdžio dydis ir reakcija į šviesą. Esant stimuliatorių intoksikacijai atmerkus voka, krintant tiesioginei šviesai, vyzdys lieka išsiplėtęs, opioidų intoksikacijai – vyzdys lieka susitraukęs, hašišo ir marihuanos intoksikacijai – vyzdys pulsuoja didėdamas (atkreiptinas dėmesys, kad neženkliai vyzdys pulsuoja, net ir nevartojus psichoaktyviųjų medžiagų).

1.2. Nistagmas. Tai ritmiškas, nevalingas abiejų akių obuolių trūkčiojimas. Jis gali pasireikšti, kai kraujyje yra viena ir daugiau promilių alkoholio, atpažįstamas stebint akių obuolius bent keliolika sekundžių.

1.3. Pulso dažnis. Priklausomai nuo vartotos psichoaktyviosios medžiagos pulsas akivaizdžiai gali sulėtėti arba padažnėti. Pulso dažnis tikrinamas uždėjus du pirštus ant riešo arterijos. Normalus pulsas yra 60–90 tvinksnių per minutę.

1.4. Laiko pajautimas. Pavartojus psichoaktyviųjų medžiagų gali sutrikti laiko suvokimas, suprastėti gebėjimas suprasti paprastas instrukcijas. Tai galima patikrinti, paprašant pastovėti suglaudus kojas, ištiesus į priekį rankas, atlenkus galvą atgal ir užsimerkus, pranešti, kai praeis 30 sekundžių. Nepavartojus psichoaktyviųjų medžiagų galima apsirikti 10 sekundžių.

1.5. Dūrių žymės. Jeigu psichoaktyviosios medžiagos švirksčiamos, lieka dūrio žymės, kurios laikui bėgant keičiasi: 0–8 val. – raudona dėmė (paraudęs ratas); 8–96 val. – šviesaus sukrešėjusio kraujo pėdsakai; 5–14 dienų – tamsios dėmės.

1.6. Kvapas. Pavartojus alkoholio jaučiamas alkoholio kvapas iš burnos ar nuo drabužių, tabako ar tabako gaminių – analogiškai tabako kvapas, marihuanos – keistas, neįprastas cheminių medžiagų kvapas.

1.7. Bendri apsinuodijimo požymiai. Apsinuodijus gali atsirasti mieguistumas, sąmonės praradimas, pykinimas, vėmimas, galvos svaigimas, pasireikšti perkaitimas ar dehidratavimas, krėsti drebulys, apimti panika ar pasireikšti kiti apsinuodijimo požymiai. Esant tokiems požymiams, reikia kviesti greitąją medicinos pagalbą, prireikus suteikti pirmąją pagalbą.

1.8. Netipinio elgesio požymiai. Pavartojus psichoaktyviųjų medžiagų gali atsirasti nebūdingo mokiniui elgesio požymių, kurie pasireiškia atskirai arba kartu su aukščiau išvardintais

ženklais. Mokinys gali tapti agresyvus, elgtis impulsyviai – imti rėkti, bėgti, blaškytis, neadekvačiai reaguoti į aplinką. Jam gali prasidėti haliucinacijos, apimti baimė, prasidėti kliedesiai arba sulėtėti kalba.

2. Ilgalaikio vartojimo atpažinimo ženklai:

2.1. Asmenybės pokyčiai: nuotaikos ar būdo savybių pasikeitimas, brandumo stoka, santykių su tėvais ir šeima, ryšių su draugais pokyčiai, siekių stoka, savęs nuvertinimas, neigimas ir melavimas, vėlavimas, nepaaiškinama baimė, įtarumas arba savisaugos instinkto stoka, priešiškus kitiems ir sau, agresyvumas.

2.2. Veiklos ir įpročių pokyčiai: be pateisinamos priežasties nebuvimas namuose ar mokykloje, pareigų namuose ar mokykloje neatlikimas, pakitęs bendravimas su bendraamžiais, kitais žmonėmis, slapukavimas, konfliktai namuose ar mokykloje, nuolatinis negebėjimas susikaupti, greitas įniršis uždavus klausimus, susijusius su vartojimu, nuolatinis liūdesys, ženklūs finansinės padėties pokyčiai.

2.3. Išvaizdos pokyčiai: higienos stoka, raudonos ar ašarojančios akys, išsiplėtę arba susiaurėję vyzdžiai, nuolatinė sloga.

2.4. Sveikatos ir normalaus dienos / nakties ritmo pokyčiai: apetito stoka ar padidėjęs apetitas, dažnas kosulys, keista kalba, miego problemos, išsiblaškytas, energijos stoka.

2.5. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo priemonės: tarp mokinio daiktų pastebimi įtarimą keliantys daiktai ar medžiagos – guminukai, pleistrai, nosies purškalai, akių lašai, nikotino pagalvėlės, kristalai, impregnuoti lapeliai, saldainiai, elektroninių cigarečių skysčiai, žiebtuvėliai, milteliai, kapsulės, tabletės.

Mažeikių „Žiburėlio“ pradinės mokyklos
Reagavimo į psichoaktyviųjų medžiagų
vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo atvejus
bei pagalbos teikimo mokiniams
ir jų atstovams pagal įstatymą
tvarkos aprašo
2 priedas

PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ PLATINIMO ATPAŽINIMO ŽENKLAI

1. **Pajamos.** Ryškiausias ženklas, kad mokinys platina psichoaktyvias medžiagas, yra jo pajamos. Jei mokinys staiga pradeda pirkti daiktus pats, neturėdamas pajamų šaltinio (pavyzdžiui, iš šeimos, giminaičių ar darbo ne visą darbo dieną), tai galimai sąlygoja psichoaktyvių medžiagų platinimas kaip paslėptas pajamų šaltinis.

2. **Užrašai.** Dažniausiai psichoaktyvias medžiagas platinantys mokiniai registruoja savo išlaidas ir pajamas. Daugelis iš jų tai daro, siekdami fiksuoti, kas ir už ką yra skolingas. Kiekvienas užrašų įrašas gali būti užkoduotas skaitine ar raidine seka.

3. **Įranga.** Jei platinamos psichoaktyvios medžiagos, greičiausiai jis turi tam reikalingas priemones. Tai apima psichoaktyviųjų medžiagų vartojimui ar supakavimui skirtus daiktus, tokius kaip:

- priemaišos – medžiagos dedamos į psichoaktyvias medžiagas (pvz., kokainą) siekiant padidinti pelną ir pakeisti poveikį, šios medžiagos atskiedžia psichoaktyvias medžiagas, keičia jų stiprumą, priemaišų pavyzdžiai yra: miltai, krakmolas, cukrus ir kofeinas;

- rūkymo pypkės, bongai;
- nedidelio dydžio maistinės svarstyklės;
- užspaudžiami plastikiniai maišeliai;
- aliuminio folija.

4. **Vartojimo požymiai.** Nors tai nėra tiesioginis psichoaktyviųjų medžiagų platinimo požymis, tačiau daugelis psichoaktyviųjų medžiagų platintojų patys pradeda vartoti psichoaktyvias medžiagas.

5. **Kitų mokinių elgesys ir turima informacija.** Neretai psichoaktyviųjų medžiagų platintojas dėl vienokių ar kitokių priežasčių (pvz., dėl skolos, dėl sutikimo parduoti psichoaktyvias medžiagas ir kt.) išnaudoja kitus mokinius įvairioms užduotims atlikti. Mokinių bendruomenė paprastai turi daug informacijos vieni apie kitus, tad psichoaktyviųjų medžiagų platintojas visuomet yra žinomas.

Mažeikių „Žiburėlio“ pradinės mokyklos
 Reagavimo į psichoaktyviųjų medžiagų
 vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo atvejus
 bei pagalbos teikimo mokiniams
 ir jų atstovams pagal įstatymą
 tvarkos aprašo
 3 priedas

RASTŲ DAIKTŲ FIKSAVIMO PROTOKOLAS

Data	
Dokumento Nr.	
Surašymo vieta	

Rastų daiktų fiksavimą atlieka (vardas, pavardė, pareigos)	
Fiksuojant rastus daiktus, dalyvauja (vardas, pavardė, pareigos)	

Užfiksuoti daiktai:

Eil. Nr.	Tikslus daikto aprašymas	Mato vnt.	Kiekis	Pastabos
1.				
2.				
3.				

Fiksuojant rastus daiktus dalyvavusių asmenų parašai:

Žyma apie protokolo kopijos įteikimą ir rastus daiktus užfiksavusio asmens vardas, pavardė, parašas